

Zala, Zichy-park és a Zichy-család történelmi kert helyi jelentőségű védett természeti terület természetvédelmi kezelési és fenntartási terve

A Zichy-park (továbbiakban: Park) élővilága túlélte az elmúlt évtizedek környezeti változásait, érdemes arra, hogy óvjuk, védjük és átadjuk a jövő nemzedék számára, bízva abban, hogy a Park még több évtizeden keresztül a település egyik nevezetessége lesz. A Parkban több természetes fa található, a legidősebb fák kora meghaladja a 110 évet.

A Zichy-család történelmi kertjében (a továbbiakban: Történelmi kert) található növényzet, növénycsoportok, fák érdemesek arra, hogy óvjuk őket, azokat megőrizzük és átadjuk a jövő nemzedékek számára.

1.1. Védettségi szint: helyi jelentőségű

1.2. Védelmi kategória: természetvédelmi terület

1.3. Kiterjedése:

- Zichy-család történelmi kertje: 0,8996 ha

- Zichy-park: 11.1137 ha

1.4. Ebből fokozottan védett: 0 ha

1.5. Hatályba lépés éve:

- Zichy-család történelmi kertje: 1983.

- Zichy-park: 1952.

2. Természetvédelmi célkitűzések

2.1. A Park és a Történelmi kert állapotának fenntartása, javítása.

2.2. Törekedni kell a Park megfelelő gondozására, a gyorsan terjedő özönnövények visszaszorítására, melyek irtása során előnyben kell részesíteni a mechanikai módszereket, de szükség esetén a kémiai módszerek alkalmazása is megengedhető.

2.3. Törekedni kell a Park és a Történelmi kert értékeinek megőrzésére.

2.4. Törekedni kell a Park és a Történelmi kert jellegének megőrzésére.

3. Természetvédelmi stratégiák

3.1. A Park és a Történelmi kert környezetének megóvását és az egyéb természetvédelmi célkitűzések elérését segítő tevékenységek támogatása.

3.2. A Park ökológiai állapotának megőrzése, a telepítés feltételeinek biztosításával az ökológiai állapot javítása. A növényzet sokféleségének növelése.

3.3. A Park és a Történelmi kert további fejlesztése lombfáinak jellege szerint, fásítás esetén csakis őshonos fafajtákkal történjen.

3.4. A park idős, kiöregedett egyedeinek egészségi ápolása. A fák egyedi kezelése, egyedi alakítása.

3.5. A Parkot veszélyeztető vagy károsítását, megsemmisítését eredményező tevékenységek tiltása.

3.6. A területek kutatásának, látogatásának, bemutatásának szabályozása, e tevékenységek összhangjának biztosítása a természetvédelmi célkitűzésekkel a terület tulajdonosával vagy vagyonkezelőjével előzetesen egyeztetve.

4. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

4.1.1.1. A biológiai korhatárt elérő, gombásodó, kiszáradó, beteg, balesetveszélyes faegyedek eltávolítását – amennyiben balesetveszély elhárítása nem indokolja az azonnali beavatkozást – a vegetációs időszakon kívül végzi el a terület tulajdonosa vagy vagyonkezelője a helyi jegyzővel előzetesen egyeztetve.

4.1.1.2. A terület tulajdonosa vagy vagyonkezelője az elpusztult, eltávolított faegyedek helyén és egyéb ültetésre alkalmas helyeken a térségre jellemző őshonos fafajok allergén virágport nem termelő változatait vagy inváziós tulajdonságokkal nem rendelkező a települési ökológiai viszonyoknak ellenálló exótákat telepít a helyi jegyzővel előzetesen egyeztetve.

4.1.1.3. A tisztásokat, gyeperősségeket rendszeres kaszálással kell fenntartani az időjárástól függően évi 4–6 alkalommal. A kaszálás rendjét rendszeresen, de legalább évente egyeztetni a terület tulajdonosa vagy vagyonkezelője a helyi jegyzővel.

4.1.1.4. Az érintett területeken a kaszálás nem kezdhető el az értékes növényfajok virágzási időszakában, csak terméséréskor, legkorábban június utolsó harmadában.

4.1.2. Fajok védelme

4.1.2.1. A Parkban természetvédelmi szempontból jelentős fák és bokrok megőrzése, életfeltételeinek biztosítása. Fokozott figyelmet kell fordítani a fákhöz köthető fajok (pl. rovarok, madarak, denevérek) megővésére.

4.1.2.2. Fészkelési, költési időszakban a parkfenntartási és a természetvédelmi kezelési tevékenységek során fokozottan ügyelni kell a fészkek biztonságára. A helyi jegyző előzetesen egyeztetve a fészkelési, költési időszakot megelőzően a fentiek érdekében konzultációt folytat a terület tulajdonosával vagy vagyonkezelőjével.

4.1.2.3. Gondoskodni kell a területen található egyedi tájértékek (pl. értékes facsoportok) rendszeres kezeléséről, fenntartásáról.

4.1.3. Táj- és kultúrtörténeti értékek

A területen található az értékes műemlék jellegű építmények környezetét folyamatosan karban kell tartani.

4.1.4. Látogatás

4.1.4.1. A terület oktatási, bemutatási célú hasznosítása, megismerése, ennek dokumentálása és publikálása a természetvédelmi jogszabályok előírásainak és a megközelítés lehetőségeinek figyelembevétele mellett lehetséges a terület tulajdonosának vagy a vagyonkezelőjének engedélyével.

4.1.4.2. A védett terület kultúrtörténeti értéket képvisel, ezért korlátozottan látogatható.

4.1.5. Oktatás és bemutatás

Oktatási és bemutatási célra kizárólag a tulajdonos vagy a vagyonkezelő engedélyével és előzetesen egyeztetett időpontban lehet a területet igénybe venni.

4.1.6. Kutatás, vizsgálatok

4.1.6.1. A területen kutatási tevékenységet kizárólag a tulajdonossal vagy a vagyonkezelővel előzetesen egyeztetett kutatási terv alapján, a természetvédelmi kezelést elősegítő ismeretek bővítése céljából engedélyezhető.

4.1.6.2. A kutatás során kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes a terület rendeltetésével, a kutatás és annak módszere nem veszélyezteti, károsítja a terület védett természeti értékeit, növény- és állatfajokat.

4.1.7. Terület-és földhasználat

4.1.7.1. A növényzet eltávolítása csak a természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban folytatható.

4.1.7.2. A területrészek jellegének, a területhasználat módjának megváltoztatása - ideértve a nyomvonalas létesítmények építését vagy más beépítést is - kizárólag a természetvédelmi kezeléssel összhangban és a helyi jegyző által meghatározott feltételek mellett lehetséges.

4.1.7.3. Tilos hulladék és egyéb szennyező anyag lerakása.

4.1.8. Természetvédelmi infrastruktúra

A védett Parkot a 1996. évi LIII. törvény 26. § (1) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően táblával kell jelölni, feltüntetve védettségét. A tábla fenntartásáról gondoskodni kell.

4.1.9. Földtani, felszínalaktani természeti értékek védelme

A Park területén a felszín átalakítása, vagy azzal járó bármilyen tevékenység kizárólag az 2. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések elérése érdekében végezhető.

4.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

4.3. A védett természeti terület tulajdonosa vagy vagyonkezelője rendszeresen figyelemmel kíséri a védett terület állapotát, a szükséges természetvédelmi kezeléseket elvéggeztetik.

4.4. Ez a terv tíz éves időszakra szól. Felülvizsgálata 2035-ben ismét szükségessé válik, azonban a természetes körülményekben jelentkező, nem várt események korábbi felülvizsgálatát lehetővé teszik.